

Zwerfafval

Projecten waaier
Gemeente Kollumerland c.a.

Met deze projectwaaier kunt u eenvoudig projecten uitzoeken voor leerlingen in het kader van het thema zwerfafval, bijvoorbeeld als invulling van de NME week. De projecten hebben als doel om de bewustwording van de jeugd op het effect van zwerfafval te vergroten, en een schonere gemeente te creëren. Per project is de benodigde tijd voor leraar en leerlingen en de inzet van de gemeente aangegeven. De projecten kunnen door leerlingen individueel, in groepen of met de hele klas uitgevoerd worden. Ook zijn combinaties van projecten mogelijk. Deze waaier bevat de volgende projecten:

Maatschappelijke stage

Help mee aan een schonere leefomgeving.

Creatief met afval

Laat je inspireren door afval.

Afval analyse

Wat ligt er op straat en waarom ligt het daar?

Recycling

Inzicht in de afvalkringloop, wat zijn bruikbare onderdelen van oude apparaten?

Excursie

Een kijkje achter de schermen bij een afvalverwerker, de gemeentewerf of een ander bedrijf.

Statiegeld systeem

Afval is geld waard!

Watergangen en vijvers

Hoe schoon is het water in de gemeente?

Afval onderzoek

Hoe houden we de leefomgeving schoon?

Maatschappelijke stage

Leerlingen kunnen (een deel van) hun maatschappelijke stage uitvoeren door deelname aan een schoonmaakronde door de gemeente. Jaarlijks vinden er drie schoonmaakrondes plaats (voorjaar, voor de zomervakantie, najaar). De gemeente zorgt voor een lespakket 'maatschappelijke stage', materiaal etc.

Doel:

Creëren van bewustwording van de kwaliteit van de openbare ruimte middels een actieve bijdrage aan het terugdringen van zwerfafval.

Benodigde materialen

Kaart van de omgeving met hotspots en snoeproutes, grijpers, hesjes, vuilniszakken en handschoenen, draaiboek maatschappelijke stage.

Inzet/tijdsbesteding leerlingen en leraar

2 uur per leerling per ronde (leerlingen nemen in kleine groepjes een gebied voor hun rekening dat in 2 uur zwerfafvalvrij wordt gemaakt).

1-3 uur per ronde per docent (instructie, registratie en begeleiding) .

Inzet gemeente

- * Beschikbaar stellen kaartmateriaal, grijpers, hesjes, zakken, handschoenen en een draaiboek.
- * Zorgt voor uitleg en een deel van de begeleiding op school.
- * Afvoeren van verzamelde zwerfafval.

Creatief met afval is een serie van verschillende opdrachten die tijdens een leskwartaal over verschillende klassen en lessen verdeeld worden. Op deze manier staat het thema zwerfafval centraal voor de hele klas of school. De volgende facetten zijn onderdeel van Creatief met afval:

Kunstwerk, na een opruimronde een kunstwerk maken van het verzamelde zwerfafval.

Afvalbak ontwerpen, een ideale afvalbak ontwerpen én zelf maken.

Afvalbak pimpen, een bestaande afvalbak pimpen.

Logo, een logo ontwerpen voor een zwerfvuil vrije school.

Per klas kan een thema worden gekozen. De klas wordt opgedeeld in groepjes, een onderlinge wedstrijd bepaalt wie het best de opdracht heeft uitgevoerd. Het resultaat is een expositie op school of op het gemeentehuis.

Kunstwerk

De kinderen gaan een deel van de gemeente schoon maken, met het verzamelde zwerfafval maken ze in groepen een kunstwerk. De kunstwerken worden op het gemeentehuis tentoongesteld en bezoekers kunnen stemmen op het mooiste kunstwerk. De wethouder maakt tijdens een bezoek van de klas aan het gemeentehuis de winnaars bekend.

Doel:

Het vergroten van de bewustwording van het effect van zwerfafval in de openbare ruimte.

Benodigde materialen:

- * Materiaal voor het opruimen van zwerfafval.
- * Handvaardigheidsmaterialen en handvaardigheidgereedschap.

Inzet/tijdsbesteding leerlingen en leraar:

5 Klassikale lessen van 1 uur

Inzet gemeente:

- * Materiaal voor opruimactie zoals grijpers, vuilniszakken en handschoenen.
- * Jurering bij wedstrijd
- * Expositieruimte op het gemeentehuis
- * Afvoeren zwerfafval
- * Bioscoopbon oid als prijs

Afvalbak pimpen

De leerlingen krijgen per groep een afvalbak om te pimpen, ze mogen dit naar eigen inzicht doen. De afvalbakken worden op het gemeentehuis geëxposeerd, bezoekers mogen een stem uitbrengen op de mooiste bak. De wethouder reikt de prijs uit aan de groep met de meeste stemmen. Na de verkiezing worden alle bakken gesplaatst op het schoolplein of langs een snoeproute.

Doel:

Stimuleren bewustwordingsproces zwerfafval.

Benodigde materialen:

Handvaardigheidmaterialen en handvaardigheidgereedschap.

Inzet/tijdsbesteding leerlingen en leraar:

5 Klassikale lessen van 1 uur

Inzet gemeente:

- * Jurering bij wedstrijd
- * Expositieruimte op het gemeentehuis
- * Plaatsen afvalbakken op het schoolplein of langs snoeproute
- * Bioscoopbon oid als prijs

Afvalbak ontwerpen

Leerlingen van de technische richting maken eerst een ontwerp en maken daarna zelf de bak. De opdracht is om een ideale afvalbak te maken waardoor mensen gestimuleerd worden afval in de bak te gooien. Ook aan deze opdracht is een wedstrijd gekoppeld, net zoals bij de voorgaande opdracht. De afvalbakken worden op het schoolplein of in de school geplaatst.

Doel:

Stimuleren bewustwordingsproces zwerfafval.

Benodigde materialen:

Handvaardigheidmaterialen en handvaardigheidgereedschap

Inzet/tijdsbesteding leerlingen en leraar:

5 Klassikale lessen van 1 uur

Inzet gemeente:

- * Jurering bij wedstrijd
- * Expositieruimte op het gemeentehuis
- * Plaatsen afvalbakken op het schoolplein of in de school
- * Bioscoopbon oid als prijs

Logo

In het kader van de bewustwording van de effecten van zwerfafval gaan leerlingen aan de slag om een logo te ontwerpen voor een schone school. De logo's worden in het gemeentehuis geëxposeerd. Ook aan deze opdracht is een wedstrijd gekoppeld. Het winnende logo wordt gebruikt op posters, nieuwsbrieven, website en andere communicatiemiddelen van de school.

Doel:

Stimuleren bewustwordingsproces zwerfafval.

Benodigde materialen:

Handvaardigheidmaterialen en handvaardigheidgereedschap

Inzet/tijdsbesteding leerlingen en leraar:

5 Klassikale lessen van 1 uur

Inzet gemeente:

- * Jurering bij wedstrijd
- * Expositieruimte op het gemeentehuis
- * Bioscoopbon oid als prijs

Leerlingen gaan in groepjes zwerfvuil ruimen in een deel van een dorp of wijk. Na het opruimen gaan ze het verzamelde afval analyseren; wat is er allemaal gevonden? Waarom ligt het zwerfafval op de betreffende locatie? Gaat het om incidenten of is sprake van een structureel probleem? De resultaten worden gepresenteerd aan de klas.

Doel:

Stimuleren bewustwordingsproces zwerfafval.

Benodigde materialen:

Registratie formulier, kaartmateriaal en opruimmiddelen.

Inzet/tijdsbesteding leerlingen en leraar:

Leerlingen 2 schooluren (1 uur zoeken en 1 uur analyseren en presenteren)

Docent 1 uur (15 minuten instructie en 45 minuten bespreken)

Inzet gemeente:

- * Beschikbaar stellen kaartmateriaal.
- * Beschikbaar stellen opruimmateriaal (grijpers, afvalzakken, hesjes, handschoenen).
- * Afvoeren verzameld zwerfafval.

Leerlingen gaan aan de slag om de mogelijkheden van hergebruik te ontdekken. Na uitleg en met behulp van een lespakket gaan ze aan de slag. Ze gaan zelf producten uit elkaar halen. Een televisie is bijvoorbeeld opgebouwd uit honderden onderdelen. Welke onderdelen kunnen gebruikt worden in een ander product en gaan zo een nieuw leven tegemoet?

Doel:

Het verkrijgen van inzicht in de mogelijkheden van hergebruik, recycling en de cradle to cradle gedachte.

Benodigde materialen:

- * Lespakket recycling.
- * Afval (oud papier, elektronische apparaten, verpakkingen, meubels, etc.).
- * Demontage gereedschap (soldeerbout, afweekmiddelen, smeltkroes, handvaardigheidgereedschap).

Inzet/tijdsbesteding leerlingen en leraar:

Klassikaal p.m.

Inzet gemeente:

- * Aanleveren lespakket
- * Aanleveren afval (oud papier, elektronische apparaten, verpakkingen, meubels, etc.).
- * Restafval ophalen indien nodig.

Een excursie geeft de leerlingen een goed beeld van de bedrijven die zich bezighouden op het gebied van milieu. Denk hierbij aan een rioolwaterzuivering, windmolens, Omrin, de gemeentelijke milieustraat of Tomra (emballage machines). Niet alleen leerzaam, misschien wel hun toekomstige baan!

Doel:

Opdoen van kennis en bewustwording van een bepaald milieuthema.

Benodigde materialen:

Lespakket milieu.

Inzet/tijdsbesteding leerlingen en leraar:

Excursiebezoek 0,5 dag

Vorbereiding 2 uur

Nabespreking 2 uur

Inzet gemeente:

* Fungeren als contact tussen scholen en bedrijven.

* Aanleveren lespakket milieu.

Opzetten van een statiegeldsysteem voor verpakkingen (blikjes en flesjes). Per ingeleverd product wordt bijvoorbeeld een waardebonn verkrijgen, die kan worden verzilverd bij de supermarkt of school. De mogelijkheden hiervoor en de samenwerking met de supermarkt moet onderzocht worden.

Doel:

Bewustwording van de waarde van grondstoffen.

Benodigde materialen:

Overleg met de supermarkt en leverancier van statiegeldsysteem.

Inzet/tijdsbesteding leerlingen en leraar:

Tijdsbesteding leraar is afhankelijk van overleg etc.

Inzet gemeente:

In overleg met de supermarkt en/of school de mogelijkheden voor het plaatsen van een statiegeldsysteem onderzoeken.

Voorbeeld:

De Daltonschool Helen Parkhurst in Almere heeft met succes een statiegeldsysteem ingevoerd. In 3 maand tijd zijn 12.000 stuks flesjes, blikjes en verpakkingen ingeleverd!

Watergangen en vijvers

De leerlingen gaan op verschillende plekken in de gemeente een aantal watergangen en/of vijvers opschonen. Door het opruimen van het drijfvuil worden de leerlingen zich bewust van de hoeveelheid vuil in het water.

Doel:

Stimuleren van de bewustwording op het gebied van zwerfafval in het water.

Benodigde materialen:

Laarzen, handschoenen, grijpers, schepnetten, harken, vuilniszakken.

Inzet/tijdsbesteding leerlingen en leraar:

1 uur klassikaal instructie

2 uur veldwerk

1 uur terugkoppeling klassikaal

Inzet gemeente:

* Beschikbaar stellen opruimmateriaal (grijpers, schepnetten, vuilniszakken, hesjes, handschoenen).

Tijdens het afvalonderzoek gaan de leerlingen (in groepen) een snoeproute onderzoeken. Ze analyseren wat er allemaal ligt, waarom ligt het er, wie zijn de veroorzakers, waar ligt het meeste afval en wat is/zijn de oplossing(en)? De groepen presenteren de resultaten van het onderzoek aan de wethouder.

Doel:

Stimuleren bewustwordingsproces zwerfafval.

Benodigde materialen:

Onderzoeksvraag, kaartmateriaal, registratiemiddelen, fototoestellen.

Inzet/tijdsbesteding leerlingen en leraar:

Uitleg klassikaal 1 uur.

Onderzoek leerlingenuur (afhankelijk van onderzoek).

Presentatie onderzoek aan College 1 dagdeel.

Inzet gemeente:

- * Aanleveren kaartmateriaal en onderzoeksvraag.
- * Verzorgen van een dagdeel waarop de resultaten van het onderzoek gepresenteerd worden op het gemeentehuis of in het klaslokaal.